

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto din 40.—, za pol leta din 20.—, za četrt leta din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne in samoupravne nameščence in upokojence

L. A.: Potrebna je takojšnja pomoč!

Draginja neprestano narašča tako, da postaja življenje javnih uslužbencev in upokojencev vsak dan neznojnše. Cene obleki, obutvi, industrijskim in obrtniškim izdelkom se neprestano dvigajo, isto je z živili in kurivom. Vse naredbe in vsi ukrepi oblastev nič ne koristijo, ker maksimiranju cen sledi takoj pomanjkanje blaga. Zato so prošnje javnega nameščenstva in njihovih organizacij za nujno odpomoč vsak dan glasnejše.

Zadnjič smo poročali o načrtu vlade, da bi se javnemu uslužbenstvu pomagalo z aprovizacijo, s katero naj bi se jim s pomočjo naših nabavljalnih zadrug oddajala živila in druge poglavitne življenjske potrebščine po cenah izpod dnevnih tržnih cen, razliko pa bi nosila država. Ta izhod je bil zamišljen zato, ker smatra vlada, kakor je povedal sam finančni minister odposlanec naših organizacij, da bi sleherni zvišanje naših prejemkov neizbežno takoj izzvalo vnovično povišanje cen, tako da bi javni nameščenci od povečanih prejemkov ne imeli nobene koristi. Preostaja torej le še ta način aprovizacije, s čimer bi se odpomoglo največji stiski našega stanu. Po časopisnih vesteh je v ta namen vlada baje pripravila že znesek 600 milijonov dinarjev.

Ta poskus, o katerem pa doslej še nismo brali podrobnih uradnih pojasnil, morejo državni in samoupravni nameščenci le pozdraviti, čeprav mislijo, da s tem naše gmotno vprašanje ne bi bilo dokončno rešeno. Tudi ta način rešitve našega stanu pred popolnim propadom ima svoje pomanjkljivosti. Z njim ne bi bilo mnogo ali pa prav nič pomagano vsem tistim, zelo mnogoštevilnim uslužbencem, ki žive raztreseni po deželi v majhnih krajih, ki bi se ne mogli posluževati ugodnosti te državne aprovizacije, saj v njihovih krajih, trgih in vaseh ne bi bilo niti naših nabavljalnih zadrug niti drugih razdeljevalnic, drugačna dostava bi bila pa skoraj nemogoča, vsekakor pa zelo draga. Takih uslužbencev je več, kakor bi si kdo mislil, saj so to premnogi učitelji, orožniki, uslužbenci finančne kontrole, razni sanitarni, prometni in drugi uslužbenci, da ne štejemo uradništva sodišč, davčnih uprav, in drugih uradov po manjših mestih in trgih. Tudi samskim uslužbencem in uslužbenkam, ki so navezani na prehrano v gostilnah ali menzah ozir. pri starših, ne bi bilo z aprovizacijo nič pomagano. Sicer pa: res je, da je prehrana poglavitna stvar, toda kje sta pa obleka in obutev, odkod stroški za šol-

nino, za zdravnika, za kulturne potrebe itd.

Treba bo torej dvoje — aprovizacijo in zvišanje prejemkov. Da bi dokazovali upravičenost teh zahtev, res ni treba, saj je stvar notorična. Dokazujejo jo uradni indeksi cen in pa izjave članov kr. vlade.

Da bi pa povišanje prejemkov imelo za naš res kaj učinka, je treba prej urediti cene vsaj poglavitnim predmetom vsakdanje porabe. Predvsem je potrebna splošna rekvizicija blaga pri proizvajalcih in prodajalcih, nato pa pravična razdelitev in dosledno nadzorstvo nad cenami pri proizvajalcih in posredovalcih. Edino tako bo mogoče zavezati naraščanje draginje, ki se še doslej ni ustavila. Dober znak za resno voljo, da se v tem smislu doseže uspeh, je nedavna odredba ministra za prehrano, da se ne smejo do nadaljnega izdajati nobena dovoljenja za zvišanje cen raznemu blagu in proizvodom. Če morajo delovni stanovi, ki so navezani samo na že tako prenizke dohodke od svojega ročnega oz. umskega dela in nimajo nobenega lastnega premoženja niti možnosti izrabljanja konjunktura, prestatati zaradi draginje tako izredne omejitve in tolikšno revščino, naj se proizvajalci in posredovalci vsaj omeje v svojih prekomernih dobičkih, če že ne morejo tudi oni nositi vsaj majhnega dela bremen, ki nam jih nalagajo izredni čas in zamotane razmere.

Kakšno je naše gmotno stanje, najjasneje pove okoliščina, da se nam že od leta 1935, prejemki niso zvišali, ko je vendar jasno, da so že takrat bili nezadostni. Nedavne izredne doklade (borih 50 do 200 din na mesec), ki znašajo v poedinih redkih primerih največ 12 %, vendar ne morejo predstavljati dokončne rešitve. Če dodamo, da imamo danes znatno nižje prejemke, kakor smo jih imeli leta 1931., ko je bil uveljavljen sedanji uradni zakon, je s tem povedano vse.

Če stvar ne bi bila tako krvavo resna in naravnost tragična, bi se to naše neprenchno jadikovanje in pritoževanje, ki je ostalo vse do danes brez pravega uspeha, moglo zdeti skoraj smešno, vsekakor pa vsaj dolgočasno. Seveda le za neprizadetega opazovalca — za nas je pa to vprašanje res življenjskega pomena. Saj nam gre že za goli obstanek naših družin, za zdravje otrok in za ohranitev poslednjih naših telesnih in umskih sil. Dvanajsta ura se bliža — potrebna je takojšnja nujna pomoč!

Za zvišanje prejemkov

Pred dnevi so poslali javni nameščenci in upokojenci po svojih organizacijah ministrskemu predsedniku, ministrskemu podpredsedniku, ministru in banu dravske banovine naslednjo spomenico, ki jo je podpisalo 16 naših društev iz dravske banovine:

V spomenici z dne 14. okt. 1940 smo opozorili na obupen gmotni položaj, v katerem se nahajamo vsi javni uslužbenci in upokojenci vseh strok in položajev spričo ogromnega porasta cen tudi najneobhodnejših življenjskih potrebščin. Od jeseni leta 1935, ko so padli naši prejemki pod eksistenčni minimum, pa do oktobra 1940 so se cene živil in drugih potrebščin dvignile tudi za 90 %, dočim so bili z uredbo o izrednih dokladah v septembru lani prejemki državnim uslužbencem do vključno V. položajne skupine zvišani le za 3 % do 12 %. Ostali uslužbenci, dalje vsi uslužbenci fin. kontrole in

drž. upokojenci pa sploh niso prejeli nič, četudi so se zanje prav tako poslabšali življenjski pogoji.

Zaradi tega smo v svoji zadnji spomenici postavili zahtevo, da se s posegom državne uprave prepreči nadaljnje naraščanje cen, da se povečajo prejemki vseh drž. uslužbencev in upokojencev na eksistenčni minimum, pri čemer naj se izravnavajo vse razlike med prejemki poedinih strok aktivnih in upokojenih drž. uslužbencev in da se tako aktivnim kakor upokojenim priznajo za žene in otroke doklade v toliki višini, da se družinam ne bo več treba boriti s pomanjkanjem in bedo.

Vse te naše zahteve so bile tako skromne in tako upravičene, da smo z gotovostjo pričakovali njih sprejetje v polnem obsegu. To pa se ni zgodilo. V mesecu novembru leta 1940., je bila sicer izdana nova uredba o izrednih dokladah za aktivne in upokojene drž.

uslužbence, ki pa aktivnim ni prinesla prav nič, upokojence pa je v prejemkih le deloma približala aktivnim.

V tem času so cene življenjskim potrebščinam tudi dalje neprestano naraščale in še naraščajo. Porast cen nekaterim življenjskim potrebščinam je povzročila z zvišanjem drž. trošarine, skupnega splošnega davka na poslovni promet ter železniške prevozne tarife država sama, kar pomeni za nas indirektno znižanje naših prejemkov. Poleg tega je država tudi na drug način, z zvišanjem davkov in taks, poskrbela za dvig svojih dohodkov, dočim so ostali naši prejemki še dalje isti.

Državni uslužbenci in upokojenci dobro razumemo položaj, v katerem se država nahaja spričo vsobče zu-

nanje politične napetosti, in smo brez dvoma prvi, ki smo voljni doprinašati zanjo tudi najtežje žrtve. Smatramo pa, da je prvi pogoj za to, da ostanemo s svojimi družinami za te žrtve psihično in fizično sposobni. Naša sposobnost pa zaradi vsestranskega pomanjkanja, pritrgovanja in skrbi za obstanek, ki so se kot odraz siromaštva naselili v naše vrste in v naše družine, že danes močno popušča.

Razmere, v katerih živimo, terjajo neodložljivo pomoč, ki pa bo uspešna le tedaj, če se naši osebni in skupni družinski prejemki resnično dvignejo na eksistenčni minimum. Zato danes ponovno dvigamo svoj glas na vse odlojučno činitelje prepričani, da naš klic ne bo ostal brez odziva.

Delovanje našega Centralnega odbora v Beogradu

Centralni odbor organizacij državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojencev v Beogradu, v katerem je združenih 24 osrednjih odborov strokovnih organizacij, je imel plenarno sejo, na kateri je bilo sprejetih nekaj važnih sklepov. Iz poročila, ki smo ga prejeli od Centralnega odbora o seji, posnemamo:

Razpravljali so o položaju državnih in samoupravnih uslužbencev in upokojencev v zvezi s preskrbo življenjskih potrebščin in o ukrepih, ki so izdani za pobinjanje draginje in racionalizacijo živil. Sprejeti so bili sklepi o nadaljnjem delu in korakih, ki jih bo ukrenil centralni odbor za preskrbo uslužbencev. Govorili so tudi o merah, ki jih naj store javni nameščenci po posameznih krajih za preskrbo družin po aprovizacijah in nabavljalnih zadrugah.

Nato je bil izvoljen poseben odbor, ki bo pretresal vprašanja uradniškega zakona in bo izdelal skupno stališče glede posameznih vprašanj in potreb posameznih strok in bodo nato zahteve državnih uslužbencev predlo-

žene na merodajnih mestih. Izvoljen je bil odbor, ki bo delal za ustanovitev Zveze državnih in samoupravnih uslužbencev kraljevine Jugoslavije po že izdelanem načrtu v smislu sklepov, ki so bili sprejeti na prejšnjih sejah.

Govorili so tudi o ženah — državnih in samoupravnih uslužbenkah. Centralni odbor še vedno stoji na stališču, da je treba dati za enako delo tudi enako plačilo. Soglasno je bil sprejet sklep, da se to vprašanje reši v okviru centralnih organizacij kot zakonitih zastopnikov stanu brez razlike spola in na temelju solidarnosti in enakopravnosti.

Sprejet je bil sklep, naj osrednji odbori društev po svojem stanovskem tisku obveščajo članstvo o delu Centralnega odbora, zlasti pa še svoje edinice. Na koncu je bil izvoljen odbor, ki bo izpopolnil pravila za sodelovanje združenih organizacij.

Obpravnavalo se je tudi vprašanje skupnega sodelovanja prav vseh osrednjih naših društev v državi in sicer v spredaj opisanem duhu.

Ivan Koudelka, Maribor, tajnik Društva jugosl. drž. in samoupravnih upokojencev:

Požrtvovalnost tovarišev delavcev

Pod geslom »Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal« se je leta 1940. v delavnici drž. železnice v Mariboru ustanovilo društvo, katerega človekoljuben namen in cilj sta, nuditi pomoči potrebnim tovarišem delavcem v boleznih, nesreči itd. primerno podporo.

K temu društvu so skoraj brez izjeme pristopili prostovoljno vsi v delavnici zaposleni delavci (pomožni, akordanti, kvalificirani delavci), vse nameščeno osebje delavnice tako, da šteje društvo danes že nad 2000 članov, dokaz tovariške solidarnosti in človekoljubja.

Gmotna sredstva črpa društvo iz prostovoljnih prispevkov članov in sicer: 1. iz presežkov par delavskih mezd (obračunov) posameznega delavca; 2. iz prostovoljnih prispevkov celokupnega osebja delavnice po 1. 2 din od delavcev in 3 din od nameščenecv in 3. iz raznih daril.

Značilno za uspeh te vse hvale vredne akcije je, da se je od preostalih par nabrajo lani čez 15.000 din, iz drugih prostovoljnih prispevkov 34.000 din in nekaj iz daril tako, da so skupni prispevki tega dobrodelnega tovariškega združenja do konca leta 1940. dosegli lep znesek okroglo 50.000 din.

Iz teh prispevkov je društvo razdelilo na podporah v 86 primerih 39.000 din in sicer v zneskih od 100 do 2000 din, ostanek pa je preneslo na račun novega društvenega leta.

Pri podelitvi podpor se je načeloma uvaževala potrebnost članov z ozirom na njih socialne in družinske razmere, izostanek zaslužka pri obolenju itd.

Vsem obdarovancem je ta pomoč v današnjih težkih časih, draginji, zelo dobrodošla! Upravni stroški so bili minimalni, ker je uprava fonda poenostavljena, vsi funkcionarji pa vršijo svoje delo brezplačno.

Ta dobrodelna akcija delavcev drž. železnice me je toliko zanimala, da sem se kot opazovalec udeležil I. občnega zbora društva, kjer sem se prepričal o res lepi solidarnosti in požrtvovalnosti delavskega stanu, ki kljub temu, da dan na dan gara in si težko pridobiva svoj skromni kruh, ne pozabi na sotrpina in žrtvuje od svojega bornega zaslužka nekaj dinarjev vsak mesec, da ga podpre, če pride v stisko.

Ta sloga in požrtvovalnost sta mi dali povod, da razmišljam, ali se ne bi združili tudi upokojenci, ki jim ni več treba garati za vsakdanji kruh, in v okviru svojega društva ustanovili sličen sklad za dobrodelne namene, iz katerega bi podpirali z gmotno pomočjo svoje siromašne tovariše.

Naše društvo je sicer vsako leto z božičnim obdarovanjem najrevnejših članov že pokazalo dovolj čuta človekoljubja, ker je iz svojih skromnih sredstev razdelilo že nad 35.000 din, vendar je to vse le malenkost spričo velike bede, ki jo prenašajo stotine upokojeniških družin.

Zadeven predlog bom stavil in utemeljeval na rednem občnem zboru društva v nedeljo, dne 9. marca t. l., in sem res radoveden, ali prevladuje tudi v vrstah naših članov pravi socialni čut, ki si v današnji krvavi borbi dveh svetovnih naziranj pridobiva vedno več in več vnetih zagovornikov.

Vestnik

Izterjevanje naročnine drugod. Iz zagrebškega upokojeniškega glasila »Umirovljenik« posnemamo, da je upravništvo lista sporočilo vsem naročnikom, ki za leto 1940. še niso v celoti poravnali naročnine, naj to takoj stori. Pri tem opozarja upravništvo »Umirovljenika« vse zamudnike, da bo sicer primorano izterjati zaostalo naročnino po sodni poti, kar bo prizadetim povzročilo nesorazmerno visoke in docela nepotrebne stroške. Kakor je videti, imajo tudi drugi naši listi enake izkušnje z naročniki kakor mi in prav tako občutijo breme nerodno plačujočih naročnikov. Videti je pa tudi, da pri izbori sredstev za izterjanje dolgov drugod ne poznajo prav nič ozirov.

Grob se za grobom vrsti... Iz Nemškega Gradca smo prejeli žalostno vest, da je tamkaj dne 19. januarja umrl upokojeni višji davčni upravitelj Hinko Kette. Blagi pokojnik se je rodil leta 1876. v Ložu na Notranjskem in služil kot davčni uradnik po raznih krajih bivše Kranjske, dokler ni bil zaradi hude bolezni leta 1922. predčasno upokojen. Ob upokojitvi so uradno ugotovili, da je zaradi prenaporne službe živčno obolel tako, da je postal nesposoben za nadaljnje službovanje. Ker ni imel drugih bližnjih sorodnikov, se je preselil k omoženi sestri v Lipnico v nekdanji Avstriji, blizu naše državne meje. Od tam se je s sorodniki vred preselil v Gradec, kjer ga je zdaj v 65. letu starosti doletela smrt. Pokojnik je bil med tovariši zaradi svojega lepega značaja izredno priljubljen, bil je pa tudi vzgledno vnet stanovski tovariš in je ohranil smisel za tovarištvo do zadnjega. Kot naš naročnik od začetka izhajanja lista se je — tudi ko je stalno živel v Avstriji oz. Nemčiji — ves čas živahno zanimal za vse razmere drž. uslužbenstva in pogostoma tudi pošiljal listu svoje dopise in nasvete. V tem bi mogel služiti marsikateremu tovarišu za vzor. Naj bo Hinko Ketteju, zvestemu tovarišu in sodelavcu, po dolgih letih trpljenja lahka tuja zemlja, kamor so ga položili. N. v. m. p!

Železniške legitimacije za pridobivanje nesposobnih otrok. Prometno ministrstvo je popolnilo člen 8. splošnega pravilnika o voznih ugodnostih iz leta 1936. tako, da gre državnim in banovinskim uslužbencem in upokojencem za telesno ali duševno

trajno za pridobivanje nesposobne otroke, če jih sami vzdržujejo, pravica do enakih voznih ugodnosti, kakor sicer družinskim članom, toda le dokler traja ta nesposobnost. To je treba dokazati s potrdilom državnega ozir. banovinskega zdravnika. Tudi morajo taki starši priložiti potrdilo pristojnega oblastva, da za otroka prejema rodbinsko doklado.

Uslužbenci banovine Hrvatske. Po uradnem statističnem pregledu ima banovina Hrvatska 31.348 uslužbencev. Uradnikov je 17.841, zvančnikov 1805, služiteljev 1716, dnevničarjev 5072, pogodbenih nameščencev 3199, varnostnih stražnikov in uslužbencev pa 1592. — Izmed uradnikov jih ima visokošolsko izobrazbo 5556, popolno srednješolsko izobrazbo 10.318, nepopolno pa 1967. — Pri prosvetnem oddelku in podrejenih edinicah je 11.168 uslužbencev, pravosodni oddelek pa jih ima 3874. Sledi oddelek za ljudsko zdravje 3308, notranje zadeve 3201, tehnični oddelek z 2588 uslužbenci, nato pa finančni oddelek, ki ima 2461 nameščencev. Ostali oddelki imajo manjše število uslužbenstva.

Pozor na položnice! Opozarjamo vse p. n. naročnike, da ima »Naš glas« lastno poštno hranilnično številko 11.467, kamor je nakazovati naročnino. Prosimo pazljivosti, da ne bo nepotrebnih pomot. Vsak na naš račun vplačan znesek bomo smatrali kot plačilo naročnine.

Učiteljska naturalna stanovanja. Neki učitelj je vložil tožbo na državni svet, ker mu krajevni šolski odbor ni dodelil primerne naturalne stanovanja niti mu ni izplačal stanarine, temveč mu ponudil eno samo sobo. Ker doslej še ni pravilnika o učiteljskih naturalnih stanovanjih, tako da ni točno odredeno, kakšno mora biti učiteljsko stanovanje, je državni svet razsodil, da pritiče učitelju stanovanje dveh sob, kuhinje in pritlikin. Če pa ne uživa takega stanovanja, ima pravico do ustrezne stanarine in sicer po uredbi o ugotovitvi stanovanj drž. uslužbencev iz leta 1932. Dodelitev manjšega stanovanja torej občine, ki je dolžna stanovanje nuditi, ne odveže dolžnosti, da učitelju prizna tudi razliko med vrednostjo manjšega ali neprimerne stanovanja, kakoršno smatra državni svet za primerno.

Iz organizacij

Učitelji pri prosvetnem ministru. Začetek februarja je novi prosvetni minister, dr. Miha Krek, sprejel člane glavnega odbora Jugoslov. učiteljskega združenja, ki so mu predložili svoje želje in težave. Predsednik JUU, g. Ivan Dimnik, je po pozdravu navedel, da učiteljstvo, ki si je pridobilo za osvoboditev in zedinjenje velikih zaslug, tudi danes stoji v prvih vrstah prosvetnega dela. Tudi danes je pripravljeno, žrtvovati se za obrambo države in svobode. Zato je vsako poslabšanje njihovega stanja v škodo splošnosti. Organizacija ponavlja svoje že nešteto predložene zahteve, ki so v glavnem: prejemki naj se zvišajo, omogoči naj se avtomatsko napredovanje v V. skupino, popravijo naj se krivice pri napredovanju, tretji in drugi draginjski razred naj se izenačita glede doklad s prvim, omoženim učiteljicam naj se priznajo popolni prejemki, za ženo naj se pa prizna doklada. Premestitve naj se ne odreja razen v izjemnih, res nujnih primerih. Ob reviziji uradniškega zakona naj se pritegne tudi učiteljska organizacija k sodelovanju, prav tako pri obravnavi šolskega zakona. Vse te predloge bo JUU še posebej stavila pred končno redakcijo novega finančnega zakona. — Prosvetni minister je pazljivo poslušal izvajanja in za-

gotovil, da bo storil vse, kar bo v njegovi moči, da upravičenim težnjam ugodi, vselej bo pa rad sodeloval z učiteljsko organizacijo.

Nekrolog dr. Korošcu v profesorskem glasilu. V januarski številki beogradskega »Glasnika jugoslov. profesorskega društva« je objavil ravnatelj novomeške gimnazije, g. dr. Ivan Dolencec, v imenu ljubljanske sekcije profesorske organizacije na štirih in pol straneh nekrolog o pokojnem dr. Antonu Korošču, ki je umrl kot aktivni prosvetni minister. Nekrolog je zelo izrpen in v podrobnostih prav natančno in pravilno oriše pomembnost in važnost Koroščevega javnega udejstvovanja in podaja zanimiv poskus njegove karakterizacije.

Oblike kemično čisti, barva, plisira In lika tovarna JOS. REICH.

Zborovanje davčnih uradnikov. Že zadnjič smo objavili, da je bil za nedeljo, dne 9. t. m., sklican občni zbor Združenja davčnih uradnikov, sekcije Ljubljane. Občni zbor je bil sklican v Ljubljani in se ga je udeležilo veliko število društvenih članov. Podrobno poročilo o poteku objavimo prihodnjič.

Upokojenec

Zborovanje upokojencev v Mariboru. Kakor izvemo, je Društvo jugoslov. državnih in samoupravnih upokojencev v Mariboru sklicalo za nedeljo, dne 9. marca, svoj občni zbor. Podroben spored objavimo prihodnjič.

Pogrebina in izredna doklada. Dasi je predpis § 95., ki pravi, da se po smrti aktivnega ali upokojenega drž. uslužbenca izplačajo kot pogrebina enomesečni celokupni prejemki umrlega, čisto jasen, je vendar nastal pri obravnavanju takih prošenj dvom, ali je izredno doklado po uredbi od 26. jul. 1940, M. s. št. 1017, smatrati kot del celokupnih prejemkov umrlega uslužbenca. To pa zato, ker pravi čl. 5. te uredbe, da ta izredna doklada »ni sestavni del rednih prejemkov, temveč je posebna oblika prejemkov začasne vrste, ter kot takšna ne spada v osnovo za določevanje pokojninskih prejemkov in se ima izplačevati brez vsakršnih odbitkov za davke, izredni prispevek itd.« Mislimo, da je to vsaka dvoumnost izključena, kakor je tudi izključen vsak dvom, ali je ta izredni prispevek smatrati kot del »celokupnih prejemkov umrlega«. Saj zakon ne predpisuje, da se izplačajo celokupni enomesečni redni prejemki, temveč le celotni prejemki. Mednje pa prav gotovo spada tudi izredna doklada. Sicer pa že preprosta logika potrjuje to naziranje, saj je bila izredna doklada priznana izredno zaradi izredne draginje, očitno pa je, da so se poleg vseh drugih

stvari zvišali zaradi draginje tudi pogrebni stroški. Zato je tudi v smislu zakonodavčeve volje, da se priznava tudi izredna podpora za pogrebino.

Pravica do dvomesečne podpore. Po § 95. ur. zakona gre ženi in otrokom umrlega aktivnega ali upokojenega drž. uslužbenca, če nimajo nobenih sredstev za preživljanje niti premoženja niti dohodkov od osebnega dela, kot posmrtna podpora dvomesečni celotni prejemki umrlega. Finančno ministrstvo, ki odloča o tej dvomesečni podpori po upokojencih, smatra za dohodek od premoženja tudi najmanjše, prav neznatne dohodke, kakor smatra za oviro priznanju podpore sleherni nepremično lastnino proslca ali pokojnika. Tako je odločilo v mnogih primerih, kjer je pokojnik zapustil notorično močno prezdolženo posestvo. Tudi v primerih, kjer je nepremičnino predstavljala majhna kočica brez prave vrednosti, se je smatrala kot ovira za priznanje dvomesečne podpore. Po neki odločbi splošne seje državnega sveta se pri odločitvi o vprašanju, ali imajo žena in sirote kaj premoženja ali dohodkov, morajo vzeti žena in sirote kot celota, tako da se ne more dovoliti podpore n. pr. samo vdovi, če imajo otroci premoženje ali dohodke oz. narobe. Zaradi nepoučenosti mnogi družinski člani, ki prosijo za to dvomesečno podporo, trpe znatno škodo, ker morajo, ko so njihove prošnje zavrnjene, plačati takso za vloge in priloge.

Draginja

Ustanovitev prehranjevalnega ministrstva. Sredi januarja je bilo z uredbo ministrskega sveta ustanovljeno novo ministrstvo za oskrbo in prehrano. Naloge ministrstva so: oskrbovanje prebivalstva s hrano in drugimi življenjskimi potrebščinami, naprava gospodarskega načrta in skrb za njegovo izvajanje za vso državo, zagotovitev potrebnih surovin, ureditev prometa z njimi in razdeljevanje istih, ustvaritev zalog in rezerv ter nadziranje cen in pobijanje brezvestne špekulacije. V njegovo pristojnost spada odslej tudi organizacija kmetijstva zaradi prehrane, urad za kontrolo cen in centrala za kurivo. — Novo ministrstvo bo imelo torej dovolj obsežno pa tudi dovolj hvaležno delavno področje. Upamo, da se bodo blagodejni učinki njegovega udejstvovanja kaj kmalu že pojavili.

Zvišanje državnih trošarin. Znano je, do so se z novim letom povišale državne trošarine za vse trošarinske predmete, zlasti pa trošarina na sladkor za 2 din pri kilogramu, tako da znaša zdaj že din 9.55. Trošarina na kavo se je zvišala za 5 din in znaša zdaj 10 din za kilogram. Zvišane so tudi trošarine na alkoholne pijače, na električni tok in plin za razsvetljavo. Povišana sta tudi davek na poslovni promet in tako imenovani luksuzni davek. — Vseh teh poviškov seveda ne bo nosil ne producent niti trgovec, temveč porabnik, med njimi seveda tudi v prvi vrsti mi, javni nameščenci. Značilno je pa še to, da ta zvišanja služijo raznim brezvestnim navijalcem cen, da so zvišali cene za nesorazmerno večje odstotke, kakor so se pa povišale državne dajatve. Taki ljudje pač izkoristijo sleherni priliko, da svoje umazane manjnice ogrnejo z videzom zakonitosti.

Zadružne vesti

Za večjo dodelitev moke železničarjem. Ljubljanska Nabavljalna zadruga uslužbencev drž. železnice je predložila g. banu dravske banovine obširno utemeljeno prošnjo, naj bi se odredba o oskrbi prebivalcev s pšenično moko ozir. kruhom tako spopolnila, da bi se železničarjem na mesec priznalo vsaj po 6 kg pšenične moke (ozir. ustrezna količina kruha) na osebo. Spomenica poudarja, da je železničarska služba izredno naporna, da se opravlja na prostem, ob vsakem dnevnem ali nočnem času in vremenu. Zaradi povečanega prometa je službena obremenitev vsak dan večja, ker je stalež sploh prenizek. Razen tega se mora železničar redoma prehranjevati izven doma, ker je pogostoma v službi primoran biti zdoma. Zato je redna in zadostna prehrana železničarjev nujno potrebna in tudi pogoj pravilnega obratovanja naših železnic. — Odposlanstvu je gospod ban sporočil, da v splošnem zelo primanjkuje pšenice, vendar bo skušal po svojih močeh ustreči železničarjem.

Zadružna preskrba s kruhom. Kakor drugod je tudi v Ljubljani enotni »ljudski kruh« po veliki večini prav slab in komaj užiten. Gotovo ni kriva le kakovost močne mešanice, iz katere se peče ta kruh, temveč tudi nepazljivost ali malomarnost pekov. Prepričani smo, da bi se dal tudi iz te moke peči mnogo boljši kruh, kakor ga dobivajo ljubljanci v mnogih pekarnah. Zato bi bilo prav, če bi se obe naši ljubljanski nabavljalni zdruzi, splošna na Vodnikovem trgu in pa železničarska, združili in začeli svoje članstvo preskrbovati s kruhom. Kako bi se to najbolje uredilo — ali z lastno, v najem vzeto pekarno, ali kako drugače — je postranskega pomena. Zadružnim članom bi taka ureditev gotovo

bila po volji, saj bi na ta način mogli dobiti boljši in užiten kruh.

Omejitev prodajanja na obroke. Ker je zaradi sedanjih izrednih razmer treba vse življenjske potrebščine pri nabavi plačevati takoj v gotovini, je tudi nabavljalnim zdruham nemogoče prodajati blago na dolgoročno odplačevanje. Zadruga imajo premalo lastne prometne glavnice, da bi mogle iz lastnega kriti velike nakupe, visokih obresti pa tudi ne zmorejo. Zato je naša nabavljalna zadruga v Mariboru odredila, da morajo člani do vsakega 10. v mesecu poravnati račun za špecerijo, sicer jim zadruga ustavi kredit. Za nakup manufakture se obroki skrepijo na 5 mesecev, posamezen obrok ne sme biti manjši od 100 dinarjev, nakup pa ne sme pressegati višine dovoljenega kredita, največ pa 3000 din. Pri naročilu kuriva je treba takoj plačati tretjino vrednosti, ostanek pa v dveh zaporednih mesečnih obrokih. Zadruga ne bo mogla dovoljevati nobenih izjem; proti članom, ki se pa ne drže teh določb, bo pa morala ukreniti potrebne korake kakor zaznambo na prejemke in druge.

* V knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani in njenih podružnicah v Mariboru in Celju kupite pisarniške potrebščine za šolo in dom, knjige za šolanje svojih otrok; knjige znanstvene in leposlovnne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znance. Tam dobite tudi merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo.

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev z o. j. v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši
Najstarejša kreditna zadruga državnih uslužbencev v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Tel. 3413. Daje le svojim članom posojila največ do 10.000 din po 7 % proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvu.

Tovariši
Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v »NAŠEM GLASU«! Kdor podpira nas, ga podpiramo mi!

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, r. z. z o. z.

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5 • Telefon št. 4421

DRŽAVNI USLUŽBENCI! Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže špecerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, jedilni pribor, ki ne rjavi itd.

Širite zadružne misel med svojimi tovariši!